

„БЪЛГАРСКО И МОДЕРНО – 2. ЕКСПЕРИМЕНТАЛНИ ПРОЧИТИ“

На 27.11.2015 в СУ „Св. Климент Охридски“, Заседателна зала № 2 беше представен сборникът „Българско и модерно – 2“. Авторите презентираха текстовете си, бяха предложени също и откъси, които казват най-много за съдържанието на изследванията. Съставителката Елка Димитрова сподели, че на всяко представяне на поредицата ще бъде включван и друг проект, свързан с модернизма. По тази причина в същия ден взе участие германката Хенрике Шмит – филолог, славист и преводач от руски и български. Изследването ѝ е озаглавено „Раждането на модернизма от духа на мистификацията“, в което тя се занимава с фигурата на Пенчо Славейков и с жанра на антологията.

Текстът на **Едвин Сугарев** „За природата на модернизма“ оглавява книгата. Елка Димитрова го представи като най-близък до възгледите ѝ за модернизма, изложени в нейната статия „Българският модернизъм и пространствата на съвременността (Бележки между „Мисъл“ и „Хиперион“)“. Третият текст е на **Мария Липискова** – той прилича на мистификация и активно работи с „На Острова на блажените“. След това е поместен трудът на полякинята **Евелина Дживиецка**. Тя самата коментира акцентите от статията си и сподели, че най-вече я интересуват рецепциите на библейските мотиви в творчеството на Петко Тодоров, които имат нужда от преосмисляне. **Пламен Анто**в се занимава със същността на философската поезия като откритие на българския модернизъм и движението на идеите от Пенчо Славейков към Пейо Яворов.

Миряна Янакиева, определена от Елка Димитрова като „мислещия лирик в езикознанието“, се занимава с Яворов и Бодлер, подтикната от това, че и двамата имат творби, озаглавени по един и същ начин – „Маска“. Благодарение на Бодлеровата „Маска“ Янакиева започва да търси ключ за разбирането на Яворовото стихотворение, задава си въпроса дали наистина има толкова неясни неща в това произведение, или то е една празнота, която се прикрива зад стиловата и смисловата претенциозност.

Бисера Дакова представи с няколко думи статията си, свързана с *траяновското* в поезията на Сирак Скитник. По инерцията на Розалия Ликова да се търси у Лилиев дебеляновското и у Дебелянов – яворовското, тя решава да съз-

даде термин *траяновско*. Според Дакова Траянов и Сирак Скитник изграждат единна поетика, с тази разлика, че Скитник спира да пише доста рано.

Идеите на **Елена Азманова** пък са свързани с общото на Иван Грозев с модернизма, целта не е да го отдели от него, а да търси сходствата. Азманова сподели, че е положила много труд поради ограничената информация.

Мая Горчева започва през 2005 г. да се занимава с „Новис“ и Гео Милев. Това е провокирано от студентите ѝ с въпроса: „Защо Гео Милев е бил убит?“.

Статията на **Виолета Дечева** е посветена на творчеството на Цветан Марангозов. Централното намерение на авторката е било да види писателя в една традиция, чужда на България – проблемността за политическото писане в литературата и грешната рецепция у нас.

Милена Кирова участва със свой текст върху женската лирика – въпросът, поставен от нея, е частен – умеят ли жените авторки да експериментират и да бъдат новаторки, да участват в нови школи и течения. „Във всеки период жените започват без традиция и самочувствие“ – казва Кирова. През 90-те години на ХХ в. най-новаторското е постмодернизмът. Въпросът е какво се случва с литературата, създадена от жени – между войните има наченки, но няма традиция на женското писане. На въпроса дали има женска постмодерна поезия през 90-те години, авторката сподели, че ще бъде нереалистично, ако кажем, че има, а също така, ако констатираме, че няма такава.

Морис Фадел е последният участник. Неговият текст завършва представянето на този разнообразен сборник. **Фадел** говори за „концептуалното писане“ в съвременната литература.

Сборникът представя нови прочити на българския литературен модернизъм, разглежда го през различни призми и е предназначен за широка аудитория от учаци и културната общественост. След месец очакваме следващата книжка от поредицата.

Наталия Герджикова